
KRAV TIL CMS

Et konkret eksempel: Open Source
CMS-systemet TYPO3

Oversigt over aktive danske og udenlandske CMS-systemer med danske brugere.

September 2005: I alt 106 leverandører og 131 systemer.

Produkter:

NetUp - DocuWise CMS - SiteLoom - 3springCMS - Archturus - Alia - ADcms - Emaker - Aparte CMS - Arbortext Enterprise Publishing System - Wizi - Basecode - WPS CMS - BitManager - BroadVision Content - GlobalSite - Sicma - NewsDesk - Click-a-site - ClubPortal CMS - CombiCMS - Composite CMS - CMD - Contentcube, Easycube - Publizer CMS - WCMS - WebKontrol - WebMaster Site Builder - Cemos 2.0 - WebEditor - NetManager - Web|CMS - DotNetNuke - Tuksi - Dynamicweb Business, Dynamicweb Light - e107 - WEB'IT - UngerneOnline - Content Server - Vertical Site Enterprise - eZ Publish - Content Server - FullXML - Fundanemt - dayONE Content Management Server - frontGATE system - BackStage Pro CMS - gPACKAGE v1.0 - BudgetPack, PremiumPack, StandardPack - IBM Lotus Workplace Web Content Management - iModul CMS - Aviva - dynamicINN - EasySite - TeamSite - easyWEB CMS - Ajour - Obtrees - BeeSite - UDAS Content Management - KeKaCMS - WebOffice - WEB123 CMS - Liquifier Flash CMS - Sitepuzzle - Obvius - Mambo - Media2 CMS - EasyOnWeb - Content Management Server, Sharepoint Portal Server - nemCMS - ODEUM - NeoBuilder - OpenCMS - InterDrive - Rhythmyx - Plone - PostNuke - PowerNodes CMS 2005 - BoxWeb - profilEdit CMS - RC Manager - weebizz - Webpublisher - SEEEMS.CMS - Serena Collage - Eprise - SimaCommunicator - Sitecore version 5 - Skybrud.edit - Synkron.web 3.7 - WebMate - Contigo CMS, Tangora Portal CMS - SiteManager - Webtool - R5 - Typo3 - umbraco - Fast2Web, VestSite - Vignette Content Management - Web500 Enterprise, Web500 Pro - Webalagic - XOOPS - CMS:BASIC - Ziteman – Zope

6 danske leverandører, der betragtes som førende:

- Synkron med Synkron.web 3.7
- Sitecore Corporation med SiteCore
- Dynamic Systems med Dynamicweb Business, Dynamicweb LightSitecore
- Composite Netsystems med Composite CMS
- Tangora med Contigo CMS, Tangora Portal CMS
- Web500 med Web500 Enterprise, Web500 Pro

Kilde: Content Management Forum

Trend: Alt for mange projekter fejler

Mange CMS-projekter går galt, overskrider deadlines samt budget.

De 5 væsentligste grunde til at projekter fejler:

- **Hvad er CMS?**
- **CMS er for besværligt at bruge**
- **Ingen målbare succeskriterier**
- **Organisatorisk accept mangler**
- **Uklart ejerskab**

Kilde: Content Management Forum

Fejl 1: Hvad er CMS?

- Hver leverandør har sin egen definition
 - Uden en klar definition har projektdeltagerne forskellige forventninger, hvilket fører til forvirring og skuffelser.
 - Uklart hvad der hører hjemme i et CMS:
 - Nyhedsbreve, afstemninger, kalender?
 - Publicering af indhold?
-

Fejl 2: CMS er for besværligt at bruge

- Manglende brugervenlighed for organisationens brugere af systemet giver:
 - Flaskehalse i IT
 - Frustration hos redaktørerne
 - Ultimativt fiasko for projektet
 - Systemet skal være lige nemt at bruge for:
 - Redaktøren - nem, fleksibel og hurtig oprettelse af indhold.
 - Superbrugeren - arbejder med templates og skriver kode
 - Udvikleren - arbejder med templates og skriver kode
 - Administratoren - vedligeholder brugere, rettigheder m.m.
 - Chefen – godkende indhold
-

Fejl 3: Ingen målbare succeskriterier

- Blot at have en deadline er ikke godt nok.
 - Uden klart formulerede mål er det svært at bevare motivationen
 - Uden mål kan det ikke vurderes om implementeringen er en succes og en eventuel værdiskabning er svær at følge.
-

Fejl 4: Organisatorisk accept mangler

- Man glemmer at tænke alle relevante afdelinger med i udviklingen og implementeringen af det nye system
 - Disse medarbejdere reagerer ofte med modvilje mod de forandringer, der bliver introduceret.
 - I nogle projekter bliver systemet nærmest kastet over hegnet til brugerne med efterfølgende problemer med organisatorisk accept.
-

Fejl 5: Uklart ejerskab

- Der er forskel på CMS og forretningsdisciplinen content management.
 - **CMS** er et IT-system, der hører hjemme i IT-afdelingen som alle andre systemer. Men IT-afdelingen kan ikke alene stille krav til CMS, da disse krav skal udspringe af organisationens behov for content management.
 - **Content management**, en forretningsdisciplin, omhandler hvordan indhold skal styres og forvaltes, hvilke roller der er involveret, arbejdsgange og decentral/central styring.
 - Ejerskabet skal placeres på øverste niveau i organisationen
 - Hvis CMS-systemet skal forankres i hele organisationen skal ledelsen tage stilling til, hvad organisationen skal gøre med forretningsdisciplinen content management og derefter stille krav til CMS over for IT-afdelingen eller eksterne leverandører.
-

Processen ifm. implementering af et CMS

Fase 1: Opstil succeskriterier, strategiske mål og krav

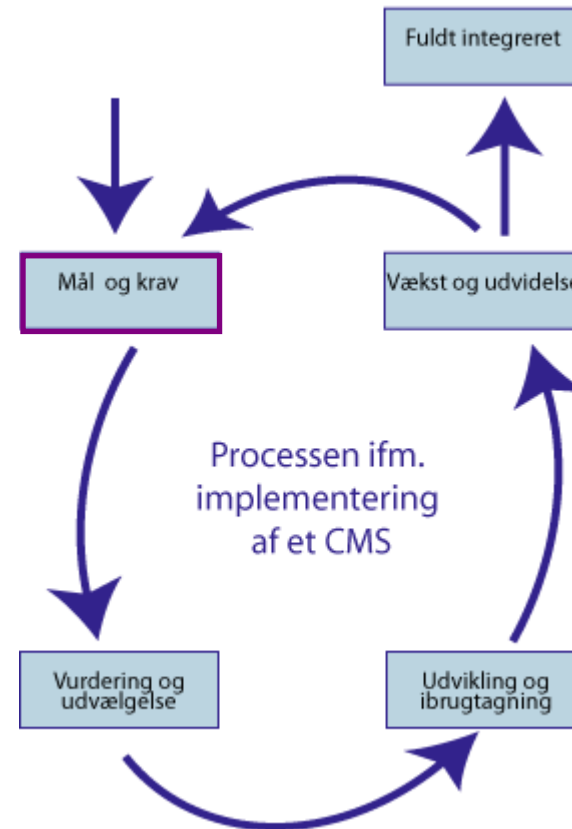
Behovet for et CMS-system bliver fastslået, og de overordnede forretningsmål bliver fastsat.

Eksempler på klare målbare succeskriterier:

- ❑ reduktion af marketingomkostninger
- ❑ hurtigere produktionscyklus
- ❑ højere kundetilfredshed
- ❑ konkrete it-besparelser
- ❑ færre opkald til kundeservice
- ❑ nemmere intern adgang til kritisk information
- ❑ større gennemsnitsordrer

Sørg for at de beskrevne mål for indførelsen af CMS bliver forstået og anerkendt af alle interessenter bag projektet.

Der udføres en omfattende analyse af de mere specifikke krav, der skal opfyldes via et CMS (uddybes senere)

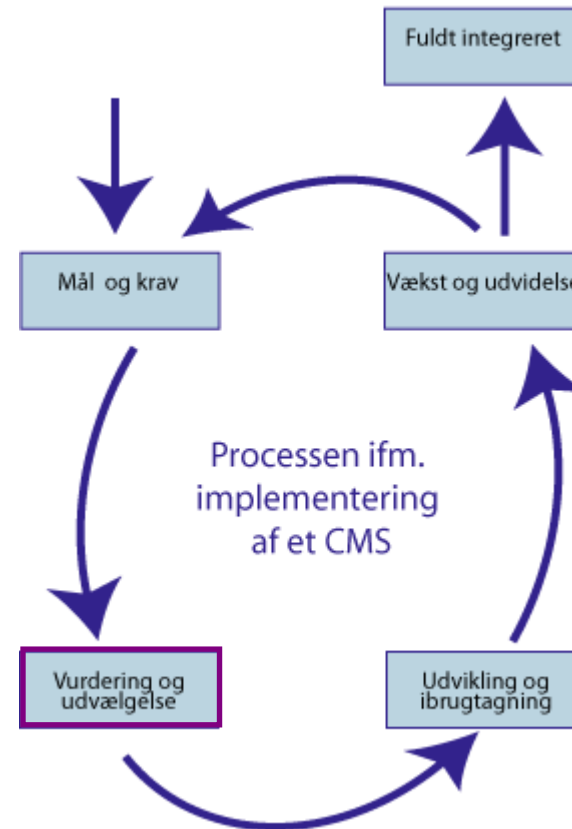

Processen ifm. implementering af et CMS

Fase 2: Vurdering og udvælgelse

Her gælder det om at finde det/de produkter, der kan opfylde de opstillede krav.

Fasen er til ende når alle kontrakter er i hus og CMS-produktet er købt.

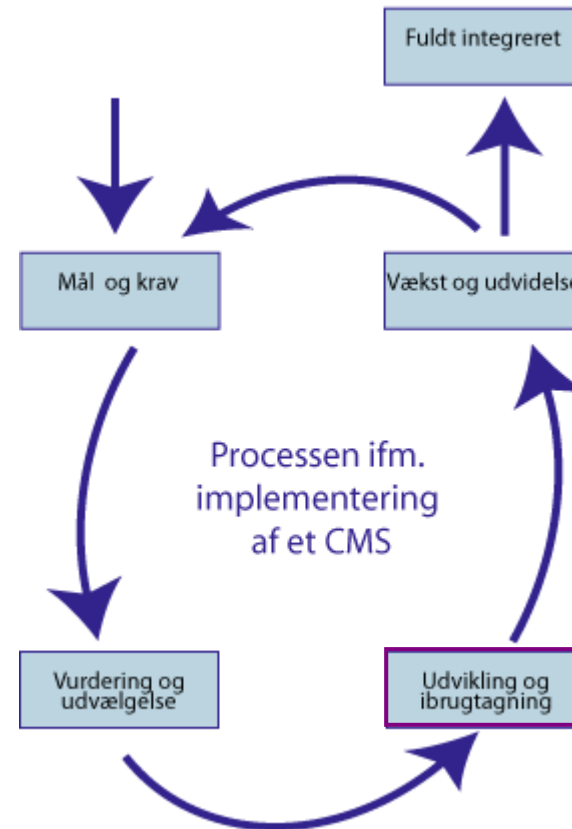

Processen ifm. implementering af et CMS

Fase 3: Udvikling og ibrugtagning

Denne fase indeholder:

- Etablering af it-infrastrukturen
- Undervisning af indholdsleverandører
- Udvikling af informationsstrukturen
- Udvikling af brugervenlighed.

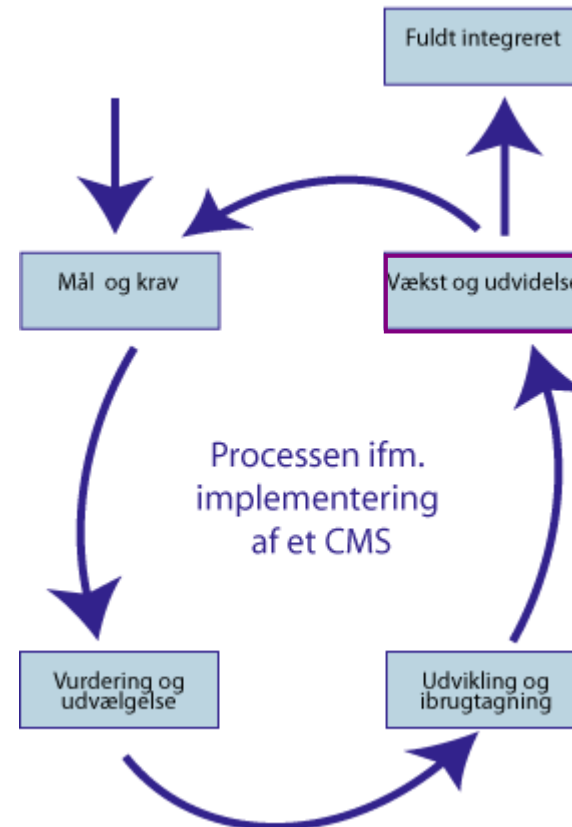
Processen ifm. implementering af et CMS

Fase 4: Vækst og udvidelse

Alle projektets faser er vel overstået og der skal udvikles en struktur for den fortsatte brug af CMS-systemet.

CMS-systemet bliver hen ad vejen udvidet til at gælde alle områder i organisationen.

Hvis det går godt er fasen "Fuldt integreret" nået. Hvis ikke, starter cyklussen forfra.

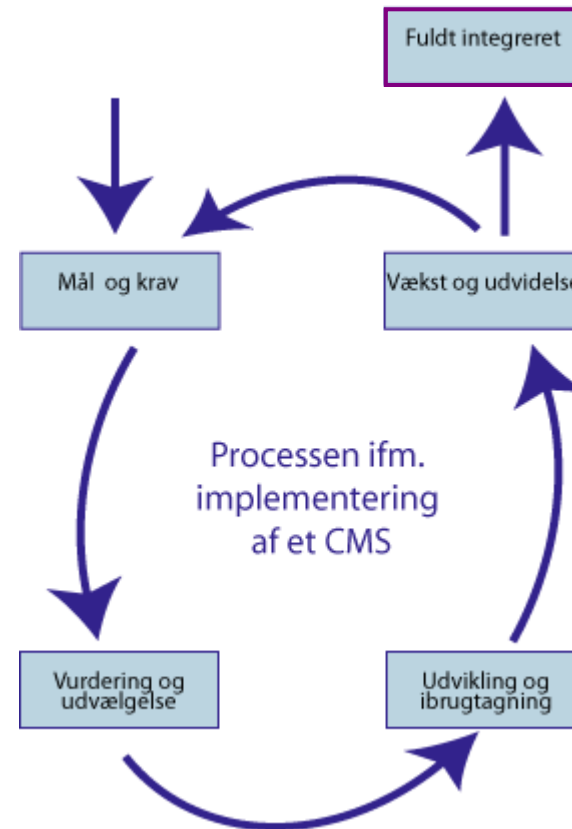
Processen ifm. implementering af et CMS

Fase 5: Fuldt integreret

Endemålet for indførelse af CMS-systemet. CMS-systemet er nu en del af de daglige forretningsmæssige aktiviteter, og er fuldt integreret i organisationen.

CMS-systemet opfylder de oprindelige forretningsmål, og bliver betjent af et kvalificeret personale og effektive arbejdsgange.

Organisationen tænker i strategier for fortsat forbedring af CMS-systemet, og den måde det bruges på.

Identificer kravene til systemet

- Der er ingen facitliste på hvilke krav, man kan sætte til et CMS. Hver organisation har unikke behov og krav.
 - Involver alle interessenter i behovsanalyseprocessen, da det ellers ofte blot vil være dem i organisationen, der råber højest, som får opfyldt deres behov.
 - Hvis denne proces udføres disciplineret er der kun en lille fare for, at væsentlige krav overses.
-

Strukturering af krav

- Listen over krav til systemet vil hurtigt vokse. Gruppér emnerne i kategorier for at få et større overblik.
 - Eksempel på kategorisering af krav:
 - Funktionelle krav
 - Oprettelse af indhold
 - Håndtering af indhold
 - Publicering af indhold
 - Præsentation af indhold
 - Tekniske krav
 - Forretningskrav
-

Funktionelle krav: Oprettelse af indhold

Dette er de krav der stilles af indholdsleverandører. Hvis dette område ikke fungerer effektivt vil brugen af CMS-systemet falde efter kort tid.

Krav kan være:

- **Brugervenlighed** for alle interessenter (redaktører, webmaster, udviklere, administratorer)
 - **Integreret miljø** for udvikling af indhold. Kan der arbejdes med fleksible indholdstyper med forskellige felter (f.eks. artikler, pressemeddelelser, produkter)
 - Mulighed for **WYSIWYG**-redigering, altså kunne arbejde med formatering (f.eks. fed skrift, kursiv, tabeller) uden teknisk viden
 - Nemt at rette indhold direkte på webstedet (**Front End-redigering**)
 - Mulighed for at tilføje **metadata** til indhold
 - Skal indhold kunne **udløbe** (startdato, slutdato)?
 - Adgang til at **rette i sidestruktur** uden teknisk viden
 - Mulighed for at **genbruge indhold** på tværs af webstedet.
 - Mulighed for **flere samtidige brugere**, og at arbejdet beskyttes mod dobbeltredigering.
 - Kan der **linkes mellem siderne og er links stabile** i forhold til omstruktureringer på webstedet.
 - **Automatiseret billedbehandling** – der sikrer korrekt størrelse og filformat for billeder.
-

Funktionelle krav: Håndtering af indhold

Kernen i de fleste CMS-løsninger er et centralt datalager (oftest en database), der understøttes af en række værktøjer, der kan manipulere og håndtere indholdet.

Kravene kan her være:

- **Versionskontrol & arkivering** – stringent versionskontrol kan være påkrævet i forhold til ansvarlighed iht. lovgivning, backup af data og genskabelse af mistede data
 - **Arbejdsgange (workflow)** - decentraliseret levering af indhold kræver effektive arbejdsgange, der kan tilpasses efter behov.
 - **Workflow uden teknisk viden** – kan personer uden teknisk viden f.eks. godkende indhold eller oprette nyt workflow
 - **Integration med eksterne systemer** - kan CMS-systemet hente indhold fra eksterne og/eller eksisterende forretningssystemer.
 - **Rettighedskontrol** – kan der let oprettes og redigeres grupper og enkeltpersoner med forskellig adgang og rettigheder til systemet.
 - **Stavekontrol**
 - **Søgning i administrationsmodulet**
 - **Søgemaskineoptimering**
 - **Rapportering og trafikmåling**
 - **Korte URL'er** - mulighed for at oprette f.eks. www.mitdomaene.dk/kontakt
-

Funktionelle krav: Publicering af indhold

Ved publicering hentes indhold fra databasen og bliver genereret på de endelige websider.

Kravene kan her være:

- **Stylesheets** - præsentation af indhold bliver kontrolleret af stylesheets
 - **Skabeloner** - layout af websiderne bliver specificeret via html-skabeloner (xhtml)
 - **Flere formater** - publicering til flere forskellige formater så som HTML (web), print, PDF, PDA, WAP m.v.
 - **Preview** - mulighed for at se udviklet indhold inden publicering
 - **Statistikker**, der indsamler information om f.eks. mest besøgte sider, daglig brug, brug af søgefunktionen m.v.
-

Funktionelle krav: Præsentation

De publicerede websider skal overholde forskellige standarder, hvis de skal være brugbare for brugerne.

Krav kan være:

- **Brugervenlighed** - websiderne skal overholde de gængse termer for brugervenlighed
 - **Tilgængelighed** - websiderne skal overholde standarderne fra W3C Web Accessibility Initiative (WAI).
 - **Browser-kompatibilitet** - websiderne skal kunne ses i alle større browsere (Internet Explorer, Firefox, Mozilla, Opera, osv. med versionsnr.)
 - **Klar adskillelse af indhold og grafisk design**
 - **Client-side-teknologier** - begrænsning i brugen Java, JavaScript, Flash osv.
 - **Personalisering** dvs. mulighed for forskelligt indhold alt efter hvem der er logget på.
 - **Hastighed** – begrænsning i websiderne størrelse for at få acceptable downloadtider. Angiv evt. forbindelsesmåden for den typiske bruger (LAN, modem 56K, kabel, osv.).
 - **Korrekt HTML-kode** – specificer evt. krav til hvilken version html, der skal valideres op i mod.
 - **Effektiv navigation** – brugerne skal have hjælp fra en konsistent, udtømmende og brugbar navigation.
 - **Metadata** – alle sider skal levere tilstrækkelige metadata for at få effektiv indeksering og søgning.
 - **Bogmærker** - mulighed for at bogmærke enkeltsider
-

Tekniske og forretningsmæssige krav

Krav kan være:

- **Migrering** - integration med eksterne systemer f.eks. kundedatabase eller gammelt CMS.
 - **Leverandørafhængighed** - hvor nemt er det at skifte CMS eller leverandør senere
 - **Undervisning** – hvilke undervisningsmaterialer findes (tutorials, manualer m.v.) og hvor kan man blive undervist.
 - **Dokumentation** – liste over dokumentation af systemet, for både brugere, administratorer og udviklere
 - **Garanti**
 - **Tekniske krav** – hvilken hardware, software og operativsystem skal CMS-systemet kunne køre på.
 - **Kompetencer** – hvilke kompetencer og viden kræves inden i organisationen for at kunne tilpasse og vedligeholde CMS-systemet.
 - **Krav til performance** - under normal tilstand og evt. ekstraordinær tilstand med stor belastning
 - **Skalerbarhed** – angivelse af hvor meget systemet skal kunne skalere til inden for en årrække. Antal brugere, indhold, flere sprog, flere websites
-

Konklusion: Valg af CMS

Inden man kan vælge det endelige CMS-system er der altså en lang række processer, man helst har skullet være igennem. Generelt kan følgende anbefales:

- Hav en vision og strategi for indførelse af CMS
 - Involver de forskellige interne brugere fra starten
 - Opstil målbare kriterier
 - Den øverste ledelse skal eje, drive og være aktivt involveret i processen
 - Lav en udførlig behovsanalyse og kravspecifikation
 - Lav fra starten en plan for den efterfølgende projektorganisation.
 - Lad ikke it-afdelingen eller eksterne leverandører styre processen
 - Tal med andre brugere og del erfaringer
-

Lidt facts om TYPO3

- Udviklingen af TYPO3 startede i 1997 fra scratch af Kaspar Skårhøj
 - Den første rigtige release var d.24. maj 2002: TYPO3 version 3.0. En milepæl i TYPO3s historie.
 - **The TYPO3 Association:**
I efteråret 2004 blev TYPO3 Association grundlagt under ledelse af Kaspar Skårhøj. Foreningen skal stå for økonomi, certificering og skal repræsentere projektet officielt.
 - **Nogle tal:**
122.000 installationer
20220 registrerede brugere på TYPO3.org
3031 registrerede websites, der refererer til TYPO3
 - **Bygget på hurtige Open Source-programmer:**
Verdens mest udbredte webserver Apache
Databaseserveren MySQL
Scriptingsproget PHP4.
-

TYPO3.org

TYPO3.org er stedet, når man udvikler TYPO3-sites. Her findes extensions, tutorials, mailinglister for udviklere, how-tos, dokumentation m.m. Her er nogle gode links:

- **Kom i gang**
God introducerende tutorial ud fra Quickstart-websitet:
[http://typo3.org/doc.0.html?&tx_extrepmgm_pi1\[extUid\]=592&cHash=21b581db80](http://typo3.org/doc.0.html?&tx_extrepmgm_pi1[extUid]=592&cHash=21b581db80)
- **Modern Template Building, Part 1 og Part 2+3**
Tutorial der gennemgår professionelle implementeringsteknikker for design af skabeloner og indholdselementer.
http://typo3.org/documentation/document-library/doc_tut_tmplselect/
- **Futuristic Template Building (FTB)**
Tutorial om hvordan man fra scratch opbygger CMS-websites med TYPO3 baseret på HTML-skabeloner og TemplaVoila-extension (ext key: "templavoila").
http://typo3.org/documentation/document-library/doc_tut_ftb1/
- **Tutorials på video**
Mange tutorials findes også på video (bl.a. på dansk) sammen med en masse how-tos – også på video:
<http://typo3.org/documentation/videos/wmv-format/>
- **Matrix over al tilgængelig dokumentation (dokumentation, tutorials, manualer, how-tos m.m.)**
<http://typo3.org/documentation/document-library/Matrix/>
- **Extensions repository**
Her findes alle de mange plug-ins (extensions) der er lavet til TYPO3. Mange søgemuligheder, så man kan finde den rette.
<http://typo3.org/extensions/>
- **Mailinglister**
Mailinglister hvor du kan hjælpe andre og få svar på det, du ikke kan finde ud af:
<http://lists.netfielders.de/cgi-bin/mailman/listinfo>
- **Brugergrupper**
Den danske TYPO3 brugergruppe findes på www.t3ug.dk. Udveksling af erfaringer, hjælp og støtte foregår via mailingliste og regelmæssige møder og arrangementer.